

Sygn. akt IIIU 468/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2014r.

<i>Sąd Okręgowy</i>	<i>w Ostrołęce</i>	<i>Wydział III</i>
<i>Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych</i>		

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. do SO Monika Obrębska

Protokolant: sekr. sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 września 2014r. w O.

sprawy z odwołania S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 30 kwietnia 2014r. znak (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję, w ten sposób że przyznaje S. K. prawo do emerytury począwszy od 01.04.2014r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 17.04.2014r. S. K. złożył w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury.

Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 30.04.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił S. K. prawa do tego świadczenia uznając, że nie udowodnił wymaganego 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

S. K. decyzję powyższą zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie, w którym wywodził, że legitymuje się wymaganym 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, gdyż przez cały okres zatrudnienia w (...) w O. pracował w szczególnych warunkach jako kierowca ciągnika, a w okresie zniw jako kombajnista.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że S. K. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo, iż osiągnął wymagany wiek i legitymuje się 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. ZUS nie uznał bowiem jako okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 18.06.1976r. do 10.06.1977r., gdyż w przedłożonym świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 28.05.2012r. brak jest informacji o tym zatrudnieniu, a w świadectwie pracy z dnia 24.04.2012r. zakład pracy odnosi się tylko do zatrudnienia na stanowisku drwala, a odwołujący w w/w okresie, jak wynika z ogólnego świadectwa pracy pracował jako kierowca ciągnika. ZUS podniósł, że żadne z przedłożonych świadectw pracy nie odnosi się do zatrudnienia na stanowisku kierowcy ciągnika. ZUS nie uznał również jako okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 11.06.1977r. do 30.11.1991r. z tytułu zatrudnienia w (...) w O., gdyż w przedłożonym świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 07.08.2003r. podano dwa stanowiska pracy – kierowca ciągnika i operator kombajnów zbożowych. Zachodzi zatem, zdaniem ZUS wątpliwość, czy praca była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy dla danego stanowiska pracy. Ponadto powołano się na nieaktualne zarządzenie resortowe.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie S. K. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą do ubiegania się przez odwołującego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż urodził się on (...). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- na dzień 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zasadniczo okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (tak: § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.). Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień, w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

ZUS na podstawie przedłożonej dokumentacji uznał odwołującemu staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 3 lat i 10 miesięcy, uwzględniając okres pracy w Nadleśnictwie P. od 01.02.1992r. do 30.11.1995r. na stanowisku pilarza.

Na okoliczność wykonywania w Spółdzielni Kółek Rolniczych w O. w spornym okresie pracy w szczególnych warunkach S. K. przedstawił świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracy datowane na

07.08.2003r., z którego wynika, że w okresie od 11.06.1977r. do 30.11.1991r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy ciągnika i kombajnów zbożowych. Powyższe świadectwo zostało zakwestionowane przez ZUS, gdyż budziło wątpliwości czy praca była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy dla danego stanowiska pracy. Ponadto powołano się na nieaktualne zarządzenie resortowe.

Wobec powyższego, zasadniczą kwestią wymagającą przesądzenia w przedmiotowej sprawie było rozstrzygnięcie, czy odwołujący w spornym okresie rzeczywiście wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Na powyższe okoliczności Sąd przesłuchał świadka oraz odwołującego w charakterze strony.

Z zeznań świadka A. R. wynika, że odwołujący podczas zatrudnienia w (...) w O. wykonywał wyłącznie pracę kierowcy ciągnika i kombajnisty. Miał uprawnienia do kierowania kombajnem, którym jeździł głównie w okresie żniw. Świadczył usługi dla rolnictwa, ciągnikiem wykonywał opryski, rozrzucał obornik za pomocą maszyn dołączonych do ciągnika. Innych czynności oprócz pracy kierowcy ciągnika i kombajnisty nie wykonywał. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, a często w nadgodzinach, za co miał płacone dodatkowe pieniądze. Świadek dodała, że ona pracowała w księgowości, stąd zna charakter zatrudnienia odwołującego w (...) w O..

Zeznania świadka korespondują w pełni z zeznaniami odwołującego, który przesłuchany w charakterze strony zeznał, że przez cały okres zatrudnienia w (...) w O. pracował wyłącznie jako kierowca ciągnika, a podczas żniw również jako kombajnista. Innych prac oprócz pracy kierowcy ciągnika i kombajnu nie wykonywał. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, a często w nadgodzinach. Świadczył usługi dla rolnictwa, pracował w polu, orał, opryskiwał, kosił trawy.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka i odwołującego, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerość i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadek to osoba obca dla odwołującego. Nie ma żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Świadek pracowała razem z odwołującym w (...) w O. na stanowisku księgowej, zatem posiadała wiedzę w przedmiocie charakteru jego pracy w spornym okresie.

W toku prowadzonego postępowania Sądowi nie udało się pozyskać dokumentacji osobowej odwołującego za okres jego pracy w (...) w O.. Z pisma Wójta Gminy O. (vide k. 26 a.s.) wynika, że Urząd Gminy nie posiada tej dokumentacji, jak też informacji gdzie dokumentacja osobowa mogłaby się znajdować. Z oświadczenia odwołującego wynika, że według jego wiedzy dokumentacja osobowa nie zachowała, uległa zniszczeniu.

Reasumując Sąd uznał, że przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało zasadność zaliczenia odwołującemu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) w O. od 11.06.1977r. do 30.11.1991r. tj. łącznie okres 14 lat, 5 miesięcy i 20 dni. Z przeprowadzonych dowodów wynika, że praca wykonywana przez odwołującego jako kierowcy ciągnika i kombajnu wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, miała charakter ciągły. Prace kierowców ciągników i kierowców kombajnów są wyszczególnione w wykazie A dziale VIII poz. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Po dołączeniu wyżej wskazanego okresu w wymiarze 14 lat, 5 miesięcy i 20 dni do okresu uznanego przez ZUS w wymiarze 3 lat i 10 miesięcy, okres pracy w szczególnych warunkach odwołującego wynosi 18 lat, 3 miesiące i 20 dni. W takim stanie rzeczy bezprzedmiotowe było zdaniem Sądu ustalanie czy w drugim ze spornym okresów tj. w Lasach Państwowych Nadleśnictwo P. w okresie od 18.06.1976r. do 10.06.1977r. S. K. również wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

S. K. spełnił też wszystkie pozostałe przesłanki warunkujące nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury, wynikające z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Na dzień 01.01.1999 r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat, 4 miesiące i 8 dni, osiągnął wiek 60 lat w dniu (...). oraz złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na OFE na dochody budżetu państwa (vide dokumenty z akt emerytalnych).

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 30.04.2014r. i przyznał S. K. prawo do emerytury począwszy od dnia 1.04.2014 tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek o świadczenie – stosownie do treści art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. Przedstawione przez odwołującego świadectwo wykonywania pracy szczególnych warunkach mogło budzić wątpliwości co do zasadności zaliczenia spornego okresu do okresów pracy w szczególnych warunkach. Dopiero na etapie postępowania sądowego, po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.